

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

หยกกับเศรษฐกิจพม่าสมัยอาณานิคม (ค.ศ.1885-1948)

ผู้เขียน

นางสาวชญารัตน์ อภิวงค์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อ.ดร.ม.ร.ว.รุจยา อากาศ

ประธานกรรมการ

ผศ.นฤมล ชีรวัดน์

กรรมการ

รศ.สุวรรณ์ ยิบมันตะสิริ

กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงความสำคัญและบทบาทของหยกในเศรษฐกิจพม่าสมัยอาณานิคม (ค.ศ. 1885-1948) 2) เพื่อศึกษาลักษณะของการบริหารเหมืองหยกและบทบาท ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการค้าหยก โดยเฉพาะชาวกะฉิ่น พม่า ฉาน(ไทยใหญ่) อังกฤษ และจีน 3) เพื่อค้นคว้าถึงความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างชาวกะฉิ่นและรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งที่เกี่ยวข้องและเอกสารจดหมายเหตุของอังกฤษที่กรุงย่างกุ้ง สหภาพเมียนมาร์

จากการศึกษาพบว่า หยกมีบทบาทที่สำคัญตลอดมาในเศรษฐกิจชายแดนระหว่างจีนกับอาณานิคมของกะฉิ่น เนื่องจากในวัฒนธรรมจีนทำให้หยกมีมูลค่าสูงกว่าที่อื่น และหยกยังช่วยเพิ่มความมั่นคงทางการคลังในการบริหารอาณานิคมในระดับหนึ่งตลอดจนเป็นสินค้าส่งออก ขณะที่ราชสำนักพม่าพยายามที่จะดึงรายได้จากเหมืองหยก และการค้าหยกให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ รัฐบาลอังกฤษผู้สืบทอดอำนาจต่อมา ยังคงปล่อยให้การจัดการเหมืองหยกอยู่ภายใต้การดูแลของหัวหน้ากะฉิ่นที่เรียกว่า“ควา” เพื่อแลกกับการที่กะฉิ่นยอมรับในอำนาจการปกครองของอาณานิคม และเพื่อรักษาสันติภาพในความสัมพันธ์กับจีน บริเวณเหมืองหยกต่าง ๆ จึงกลายเป็นศูนย์กลางกิจกรรมอันหลากหลายของบรรดานักผจญภัยและนักแสวงโชคหลายเชื้อชาติ ผู้ซึ่ง

ก่อให้เกิดปัญหาและความขัดแย้งตามมา ความที่หลายก็ค่อยๆ สูญเสียอิทธิพลเนื่องจากการเป็น
ลูกหนี้ที่กู้ยืมเงินเจ้าหนี้ชาวจีนและชาวอินเดียมากขึ้นเรื่อยๆ

ความเปลี่ยนแปลงด้านการคมนาคมขนส่งอย่างเช่น การใช้เส้นทางน้ำระหว่างย่างกุ้ง-บา
มอ และการขยายเส้นทางรถไฟไปยังมอติจนาใน ค.ศ. 1898 ช่วยให้สามารถขนส่งผลิตภัณฑ์หยก
ลงไปทางใต้ได้อีกทางหนึ่ง เมื่อหยกเป็นที่รู้จักกันในโลกตะวันตกมากขึ้นและอังกฤษเองก็รู้สึกว่
การปกครองพม่าของอังกฤษมีความมั่นคงมากขึ้นแล้ว รัฐบาลอาณานิคมจึงเข้าไปควบคุมพื้นที่
เหมืองหยกเมื่อ ค.ศ. 1940 บรรดาผู้นำชาวกะฉิ่นถูกบังคับให้สละกรรมสิทธิ์เหนือเหมืองหยกโดย
แลกกับเงินรายปีที่รัฐบาลอาณานิคมชดเชยให้ สงครามโลกครั้งที่สองส่งผลกระทบต่อการผลิต
หยกในเหมืองรวมทั้งการค้า เนื่องจากการผลิตหยกได้หยุดชะงักลง ตั้งแต่จีนซึ่งเป็นผู้นำเข้าหยก
รายใหญ่ และรัฐบาลอังกฤษเองต่างติดพันกับสงครามอย่างหนัก การผลิตหยกเริ่มฟื้นตัวอีกครั้งใน
ค.ศ. 1947 แต่ยังคงเผชิญกับปัญหาจากความไม่สงบภายในที่เกิดขึ้นในช่วงที่พม่าต่อสู้เพื่อเอกราช
ในความเป็นจริงแล้ว บทบาททางเศรษฐกิจของหยกจะค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ
ผลผลิตอื่น อย่างข้าวและไม่สั๊กในภาพรวมของเศรษฐกิจพม่าสมัยอาณานิคม ทว่าหยกนั้นก็ม
บทบาทสำคัญที่เด่น ในเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น เพราะก่อให้เกิดรายได้ส่วนหนึ่งของรัฐ การจ้างงาน
ตลอดจนมีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างอื่นด้วย

Thesis Title	Jade and Myanmar Economy in the Colonial Period (1885-1948)		
Author	Miss. Thanyarat Apiwong		
Degree	Master of Arts (History)		
Thesis Advisory Committee	Lect. Dr. M.R. Rujaya Abhakorn	Chairperson	
	Asst. Prof. Naruemol Teerawat	Member	
	Assoc. Prof. Suwarat Gypmantasiri	Member	

ABSTRACT

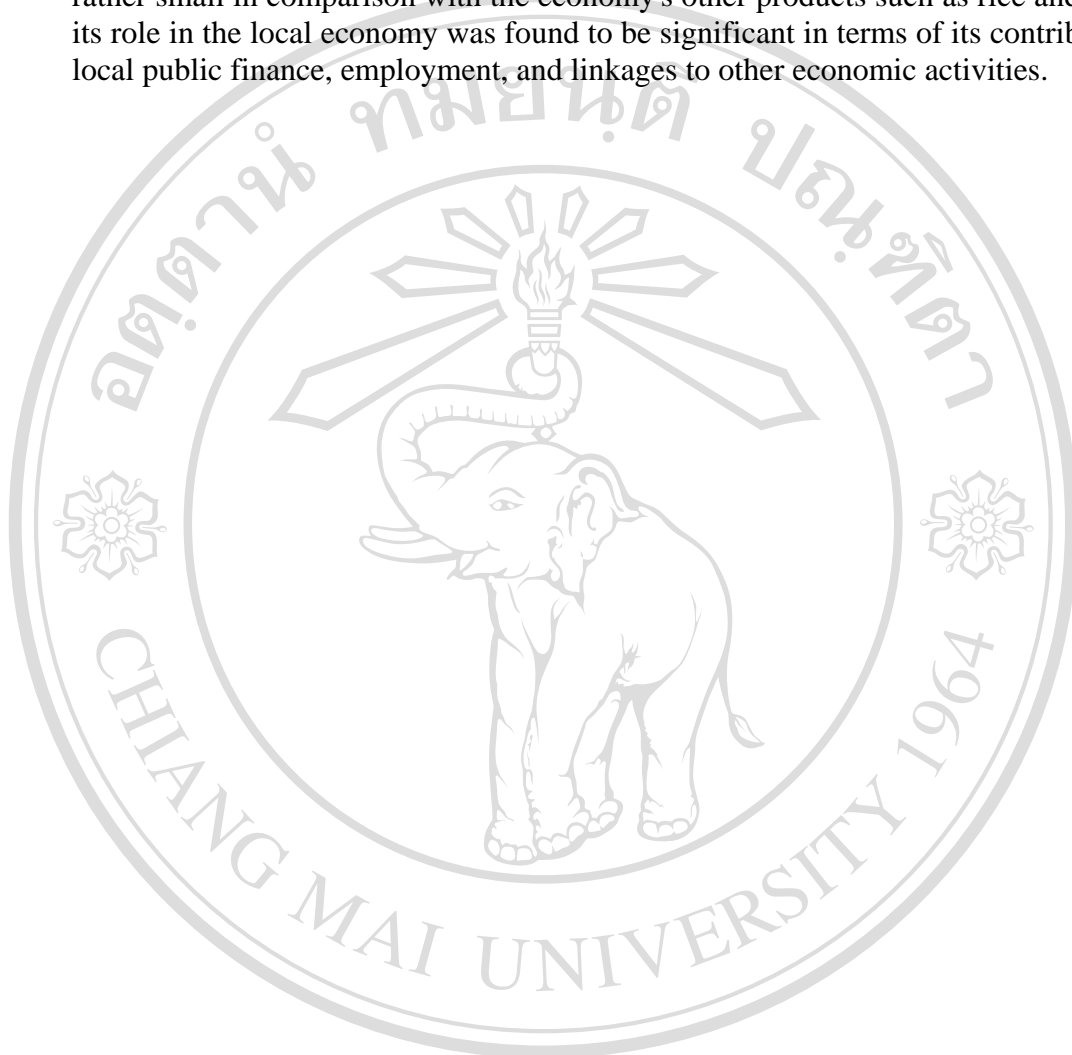
The objectives of this thesis are: 1) to study the importance and role of jade in Myanmar economy during the colonial era (1885-1948); 2) to study the nature of the administration of the jade mines and the roles and relations between the groups connected with the jade production and trade, especially the Kachins, Myanmar (Burmese), Shans, British and Chinese; and 3) to examine the political relations between the Kachins and the colonial government. British archival records in Yangon and a variety of academic studies related to the subject were used in the research.

The study found that jade played a vital role in the border economy with China and in the Kachin areas, as jade was more highly valued in Chinese culture than anywhere else. It also contributed to the financial strength of the colonial administration and the colony's exports. While the Myanmar royal government tried to extract as much revenues as possible from the jade mines and trade, their successor the British authorities were content to let them in the hands of the Kachins' *duwas* in return for their acquiescence to the colonial rule and maintaining peaceful relations with China. The mines became the hub of unruly activities by adventurers and fortune seekers of various nationalities who brought with them all kinds of vice and conflicts. Gradually, the *duwas* lost their influence as they became more and more dependent on Chinese and Indian creditors.

The changes in the methods of transportation, such as the use of the river route between Yangon-Bhamo and the extension of the railway lines to Myitkyina in 1898 made it possible for jade products to travel south. As jade became better known in the west and the British felt that the British Burma regime was more secured, the government moved in to control the jade mine areas in 1940. The Kachin leaders were forced to relinquish their rights over the jade mines, and received annual emoluments from the colonial government instead. The Second World War had an impact on jade mines production and trade, as production came to a halt since China, the main importer of jade, and the British government, were heavily involved in the War.

Production was revived again in 1947 but still met with problems from domestic unrest as Myanmar moved towards independence.

Despite the fact that role of jade in Myanmar economy as a whole was rather small in comparison with the economy's other products such as rice and timber, its role in the local economy was found to be significant in terms of its contribution to local public finance, employment, and linkages to other economic activities.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved